

STUDIOWANIE

...czyli jak zdobyć indeks w Europie

T

W
Y
Z
W

A

N
I
E

DLA CIEBIE

SZKOŁA

REKRUTACJA

STUDIOWANIE

DROGIE/TANIE

PRACA DLA CIEBIE

PRACA DLA CIEBIE

Studia w Rzymie, w Paryżu czy w Madrycie? Dlaczego nie? Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej to łatwiejsze niż kiedykolwiek przedtem. Europejskie uczelnie stanęły przed tobą otworem. Możesz na nich studiować na takich samych zasadach jak Włosi, Francuzi czy Hiszpanie. Musisz mieć tylko zdaną maturę, znać język i załatwić parę formalności. Nie wiesz jak się do tego zabrać? Dużo cennych wskazówek znajdziesz w tej książeczce. Korzystając z niej, pamiętaj jednak, że w zdecydowanej większości państw Unii Europejskiej

wyższe uczelnie same decydują o warunkach rekrutacji kandydatów – egzaminach, opłatach i wymaganych dokumentach, a przepisy określające zasady studiowania obcokrajowców zmieniają się (np. maksymalna opłata za studia w Wielkiej Brytanii w roku 2006/2007 będzie ponad dwa razy większa niż w roku 2005/2006). Dlatego, w razie jakichkolwiek wątpliwości, skonsultuj się bezpośrednio z wybraną uczelnią, ambasadą lub konsulem.

Powodzenia!

Wawrzyniec Pater

Koordinator Programu Eurodesk w Polsce

SPIIS TREŚCI

4-5	AUSTRIA	30	LITWA
6-7	BELGIA	32	LUKSEMBURG
8	CYPR	34	ŁOTWA
9-10	CZECHY	35	MALTA
11	DANIA	38-40	NIEMCY
12	ESTONIA	41-43	NORWEGIA
13-14	FINLANDIA	44-45	PORTUGALIA
15-17	FRANCJA	46	SŁOWACJA
18-19	GRECJA	47	SŁOWENIA
20-21	HISZPANIA	48-49	SZWECJA
22-24	HOLANDIA	50-51	SZWAJCARIA
25-27	IRLANDIA	52-53	WĘGRY
28	ISLANDIA	54-57	WIELKA BRYTANIA
29	LICHTENSTEIN	58-59	WŁOCHY

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

Opieka nad projektem: Renata Sobolewska,
dyrektor Programu MŁODZIEŻ

Koordynator: Wawrzyniec Pater

Teksty: Róża Bylicka

Współpraca: Katarzyna Chudolińska

Redakcja i korekta: Jagna Kaczanowska

Redakcja merytoryczna: Monika Karpuk

Projekt graficzny i skład: Artur Wąsowski

Druk: Chromapress Sp z o.o.

ISBN 83-60058-11-3

Publikację sfinansowano ze środków Komisji Europejskiej oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu w ramach Programu Młodzieży.

Adres wydawcy

Eurodesk Polska
Fundacja Rozwoju
Systemu Edukacji

Narodowa Agencja Programu MŁODZIEŻ
ul. Mokotowska 43, 00-551 Warszawa
tel. (22) 622 66 70, faks (22) 622 80 81
e-mail: eurodesk@eurodesk.pl

Austria

LINKI

www.bmbwk.gv.at

Austriackie Ministerstwo
Edukacji, Nauki i Kultury

www.univie.ac.at

Uniwersytet Wiedeński

www.oeh.ac.at/oeh

Austriacki Związek Studentów

www.austria.krakow.pl

Konsulat Austrii w Krakowie

www.bmaa.gv.at

Ministerstwo Spraw
Zagranicznych – znajdziesz tu
informacje na temat zezwoleń
i formalności, jakich muszą
dopełnić cudzoziemcy chcący
studiować w Austrii.

SZKOŁA DLA CIEBIE

Czekają na ciebie wszystkie uniwersytety, szkoły specjalistyczne, artystyczne oraz wyższe szkoły zawodowe (nauka trwa tylko 8 semestrów, przygotowanie bardziej praktyczne niż teoretyczne). W Austrii nie ma indeksów ani sesji (egzamin odbywają się w trakcie roku), a nauka nie podzielona jest na lata, ale na tzw. rozdziały (*Abschnitte*), trwające około 4 semestrów. Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry – w semestrze zimowym zajęcia trwają od października do końca stycznia, a w semestrze letnim od marca do końca czerwca.

Chcesz wiedzieć więcej? Wejdź na:
www.portal.ac.at - Austrian Academic Portal
i **www.wegweiser.ac.at**.

REKRUTACJA

W zasadzie nie ma egzaminów wstępnych, choć dla kandydatów na studia na kierunkach artystycznych i sportowych przewidziano testy predyspozycji. Polska matura jest uznawana, podobnie jak zdany już egzamin na polską uczelnię (jeśli chcesz się przenieść). Rekrutacja do austriackich szkół odbywa się dwa razy w roku.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Nauka w Austrii jest płatna. Wysokość czynnego zmienia się co rok: w tej chwili wynosi ok. 363 euro za semestr w przypadku studentów z państw Unii Europejskiej. Pokój w akademiku to wydatek rządu 130 – 250 euro, a wynajęcie małego mieszkania kosztuje od 250 do 600 euro.

PRACA DLA STUDENTA

Aby legalnie pracować w Austrii, musisz otrzymać stosowne pozwolenie. Znajdź kogoś, kto wyrazi chęć, by cię zatrudnić – to twój przyszły pracodawca musi wystąpić o pozwolenie na pracę dla ciebie. Ofert zatrudnienia szukaj na:

www.oeh.jobfinder.at.

Szczegółowe informacje na temat zasad zatrudnienia cudzoziemców znajdują się na stronach Federalnego Ministerstwa Gospodarki i Pracy (BMWA) – **www.bmwa.gv.at**, a także austriackiego urzędu pracy (AMS) – **www.ams.or.at/neu** oraz na stronach: **www.help.gv.at** (elektroniczny przewodnik urzędowy).

UWAGA!

- ✓ Musisz znać niemiecki. Najczęściej uczelnie wymagają certyfikatów: Zertifikat Deutsch lub Zentrale Oberstufenprüfung. Niezależnie od tego, często po pierwszym semestrze nauki obcokrajowcy muszą zdać egzamin ze znajomości języka.
- ✓ Wyjeżdżając musisz zabrać ze sobą paszport lub dowód. W ciągu trzech dni od przyjazdu zgłoś się do odpowiedniego biura w urzędzie gminy lub do jednego z wydziałów ratusza.
- ✓ Możesz ubiegać się o stypendium rządowe, lub naukowe. Chcesz wiedzieć więcej? Wejdź na: **www.oead.ac.at**, sprawdź też w Austriackim Instytucie Kultury.

Belgia

LINKI

www.ond.vlaanderen.be

Lista uczelni flamandzkich

www.agers.cfwb.be

Lista uczelni francuskojęzycznych
+ ciekawe linki

www.ciuf.be

Strona, na której znajdują się
wszystkie informacje na temat
wyższego nauczania w Belgii

[www.cfwb.be/ciuf/informatio
n/facultes.html](http://www.cfwb.be/ciuf/informatio
n/facultes.html)

Linki do stron uniwersytetów
w Belgii

www.visitbelgium.com

Internetowy, praktyczny
przewodnik po Belgii

SZKOŁA DLA CIEBIE

Do wyboru masz 8 flamandzkich uniwersytetów (Belgia podzielona jest na Flandrię, gdzie dominuje język flamandzki i Walonię, gdzie mówi się po francusku) i 9 francuskojęzycznych. Możesz też uczyć się w jednej z 50 uczelni zawodowych. Więcej informacji o szkołach flamandzkich znajdziesz na: www.ond.vlaanderen.be, a o szkolnictwie francuskojęzycznym na: www.agers.cfwb.be.

W Belgii istnieją także uniwersytety prywatne oraz ponadnarodowy uniwersytet TUL. Studia trwają od 4 do 7 lat, z wyjątkiem kolegiów: tam nauka trwa jedynie 3 lata.

REKRUTACJA

Na wiele kierunków nie ma egzaminów, z wyjątkiem np. studiów inżynierskich. Wystarczy mieć dokument poświadczający ukończenie szkoły średniej lub rozpoczęcie studiów wyższych w Polsce. Uwaga! Musisz nostryfikować polską maturę (informacje na: www.enic-naric.net, www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/interna/Naric/default.htm).

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Za studia, prowadzące do uzyskania niższego tytułu, zapłacisz od 1000 euro za semestr. Do tego dochodzi wpisowe: ok. 500 euro. Miejsce w akademiku lub wynajęcie własnego lokum będzie cię kosztować od 175 do 300 euro.

PRACA DLA STUDENTA

Musisz mieć pozwolenie, występuje o nie twój pracodawca. Udzielane jest ono tylko wtedy, gdy na dane stanowisko nie można znaleźć pracownika – Belga. Studenci mogą pracować 20 godzin tygodniowo w czasie roku akademickiego i bez ograniczeń w wakacje, Wielkanoc i Boże Narodzenie. Pozwolenie na pracę udzielane jest maksymalnie na rok. Więcej informacji: www.meta.fgov.be/pa/ena_index.htm.

UWAGA!

- ✓ Występując o przyjęcie na studia, musisz złożyć certyfikat, potwierdzający znajomość obowiązującego na uczelni języka. Nie znasz flamandzkiego? Możesz nauczyć się go na kursach prowadzonych przez ośrodki akademickie.
- ✓ Cudzoziemcy, aby pozostać w Belgii dłużej niż 3 miesiące, muszą się zameldować. Listę potrzebnych do tego celu dokumentów znajdziesz na: www.diplomatic.be/warsaw.
- ✓ Poszukiwanie stypendiów zacznij od strony www.vlir.be.

Cypr

LINKI

www.cyprus-online.com/cyeducation.html

Znajdziesz tu listę uczelni cypryjskich

www.moec.gov.cy

Strona Ministerstwa Edukacji

SZKOŁA DLA CIEBIE

Na Cyprze działa jeden uniwersytet i kilkanaście kolegiów. Studia etapowe: licencjackie (3 lata) i magisterskie (2 lata).

REKRUTACJA

Warunkiem przyjęcia jest świadectwo ukończenia szkoły średniej. Skontaktuj

się z uczelnią, by sprawdzić, czy będą cię obowiązywały egzaminy wstępne.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Na Cyprze działają uczelnie bezpłatne i płatne. Czesne wynosi ok. 3500 euro. Studenci mieszkają na kwaterach prywatnych, które miesięcznie kosztują od 300 euro do 700 euro.

PRACA DLA STUDENTA

Nie musisz mieć zezwolenia na pracę. Warto zapoznać się z ofertą biur pośrednictwa. W sezonie wiosennym i letnim najłatwiej o pracę w usługach – gastronomicznych i hotelarskich.

UWAGA!

- ✓ Językiem wykładowym jest grecki. Jeśli go nie znasz – weź udział w kursach organizowanych przez uczelnie. Na nielicznych kierunkach wykładowym jest angielski.
- ✓ Pozwolenie na pobyt otrzymasz w urzędzie cywilnym lub departamencie imigracyjnym.
- ✓ Informacji o stypendiach szukaj na uczelniach lub na: http://europa.eu.int/grants/index_en.htm.

Czechy

9

SZKOŁA DLA CIEBIE

Możesz uczyć się na jednym z 24 państwowych uniwersytetów lub w szkołach zawodowych (zdobywasz kwalifikacje techniczne w jednej z 200 dziedzin). System nauki jest trzypoziomowy: ok. 3 lat zabiera zdobycie tytułu licencjata, potem – magistra (nauka na tym etapie trwa od roku do 3 lat), na koniec – doktora (kolejne 3 lata). Są też programy, które nie wymagają wcześniejszego uzyskania tytułu licencjata i trwają od 4 do 6 lat. Więcej informacji na: www.csvs.cz/_en/.

REKRUTACJA

Musisz przedstawić dyplom ukończenia szkoły średniej, równoważny czeskiej maturze. Licz się też z tym, że na niektóre kierunki trzeba jednak będzie zdać egzaminy wstępne.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Nie musisz płacić za studia, o ile zdasz egzaminy w języku czeskim. Wtedy obowiązuje cię tylko wpisowe w wysokości ok. 15 euro. Dodatkowe opłaty obowiązują na tych kierunkach, na których odbywają się zajęcia w językach innych niż czeski. W takim wypadku należy liczyć się z kosztami od 3000 do 9500 euro rocznie. Za pokój w akademiku zapłacisz od 26 do 83 euro miesięcznie, za wynajem mieszkania od 230 do 500 euro za miesiąc. ▶

LINKI

www.csvs.cz

Wszystko o systemie edukacyjnym i uczelniach

www.msmt.cz

Strona Ministerstwa Edukacji

www.mfa.cz/warsaw

Ambasada Republiki Czeskiej

www.naric.cz

Wszystkie ważne wiadomości dla studentów

<http://en.domavcr.cz/rady-shtmi?x=186940>

Porady: jak żyć i mieszkać w Czechach

UWAGA!

✓ Czeski to język wykładowy, a więc uczelnia może zażądać od ciebie certyfikatu znajomości tego języka lub zdania egzaminu. Jeśli nie znasz czeskiego, możesz skorzystać z kursów prowadzonych przez uniwersytety: koszt takiej nauki to ok. 3000 euro za rok.

✓ Po przyjeździe musisz się zameldować na najbliższym komisariacie policji. Jeśli chcesz zostać w Czechach dłużej niż 3 miesiące, na najbliższym komisariacie policji złożysz też wniosek o wydanie pozwolenia na pobyt.

✓ Jeśli twoja uczelnia podpisała porozumienie o współpracy międzyuczelnianej, możesz starać się o stypendium Ministerstwa Edukacji, Młodzieży i Sportu. Możesz też dowiedzieć się o pomoc socjalną lub studenckie kredyty: informacji szukaj na swojej uczelni.

PRACA DLA STUDENTA

Możesz pracować bez żadnych zezwoleń. Ale uwaga! W Czechach panuje wysokie bezrobocie i o posadę jest naprawdę trudno. Nie licz też na wysoką pensję. Najłatwiej znaleźć pracę w Pradze (najwyższe zarobki) i Pilźnie.

Zatrudnienia szukaj w urzędach pracy, przez bazę EURES lub za pośrednictwem czeskiego Ministerstwa Pracy. Patrz też: www.czechembassy.org/; www.mpsv.cz.

Dania

11

SZKOŁA DLA CIEBIE

Masz do dyspozycji ponad 200 szkół wyższych. W Danii czekają na ciebie uniwersytety, specjalistyczne szkoły wyższe (medyczne, artystyczne, biznesowe, inżynierskie, farmaceutyczne) oraz kolegia przygotowujące praktycznie do pracy w zawodzie. Więcej informacji o duńskim systemie edukacyjnym znajdziesz w internecie na stronie www.uvm.dk.

REKRUTACJA

Warunkiem przyjęcia jest świadectwo ukończenia szkoły średniej. Skontaktuj się z uczelnią, by sprawdzić, czy będą cię obowiązywały egzaminy wstępne.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Nauka jest bezpłatna. Akademików

jest niestety niewiele, koszt wynajmu mieszkania: od 250 do 330 euro.

PRACA DLA STUDENTA

Jako student możesz pracować w niepełnym wymiarze godzin – jedynie 15 tygodniowo. Chęć podjęcia pracy musisz jednak zadeklarować wcześniej we wniosku o pozwolenie na pobyt.

LINKI

www.studyindenmark.dk/

Strona o studiowaniu w Danii

www.uvm.dk/videre/adresser/universiteter/inst1.htm

Lista uniwersytetów w Danii

www.danishembassy.pl

Ambasada Danii

UWAGA!

- ✓ Musisz mieć zdany TOEFL, by uczęszczać na kursy po angielsku lub zaliczyć The Danish Test 2, sprawdzający znajomość duńskiego.
- ✓ Przy pobycie dłuższym niż 90 dni musisz wystąpić o pozwolenie na pobyt w lokalnym urzędzie (Statsamt) lub Duńskim Urzędzie ds. Emigrantów.
- ✓ Chcesz dostać stypendium? Wejdź na: www.su.de, www.CiriusOnline.dk. Niektóre uczelnie i instytucje edukacyjne mają własne programy stypendialne. Pytaj o nie przy składaniu aplikacji.

Estonia

LINKI

www.vm.ee

Ministerstwo Spraw
Zagranicznych w Estonii

www.estemb.pl

Ambasada Estonii w Polsce

www.sekr.ee/ESTIA/info.html

Użyteczne informacje
dla studentów zagranicznych

www.mig.ee/eng/residence/study/

Szczegółowe informacje
na temat warunków czasowego
pobytu dla studentów

SZKOŁA DLA CIEBIE

Możesz studiować na uniwersytecie, w wyższych szkołach zawodowych. Więcej informacji znajdziesz w internecie na stronach: www.hm.ee, www.ee/www/Education/Universities/welcome.html.

REKRUTACJA

Polska matura uprawnia do ubiegania się o przyjęcie na studia, choć nie zwalnia z egzaminów wstępnych.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Czesne waha się od 1000 do 1300 euro za semestr na poziomie licencjackim, na poziomie magisterskim i doktoranckim kwota ta może być dwukrotnie wyższa. Pójń w akademiku to koszt ok. 80 euro.

UWAGA!

- ✓ Językiem wykładowym jest estoński. Możesz nauczyć się go na kursach prowadzonych przez niektóre uczelnie. Zajęcia na Międzynarodowym Uniwersytecie Concordia odbywają się po angielsku.
- ✓ Aby studiować, potrzebujesz pozwolenia na pobyt, wydawanego na podstawie zaświadczenia o przyjęciu na studia.
- ✓ Niektóre uniwersytety przyznają stypendia, studenci mogą też otrzymać bardzo korzystną pożyczkę.

PRACA DLA STUDENTA

Możesz pracować bez ograniczeń.

Finlandia

13

SZKOŁA DLA CIEBIE

Czekają na ciebie uniwersytety, szkoły artystyczne, ekonomiczne, techniczne oraz politechniki. Jak w wielu innych krajach UE, także i tutaj nauka podzielona jest na etapy. Po pierwszym otrzymujesz tytuł *kandidaat*, po drugim odpowiednik naszego magistra – *masterin*. Średni czas studiów to ok. 6,5 roku, a na politechnikach – niecałe 4 lata.

REKRUTACJA

Potrzebna ci będzie matura i dokładne informacje o zasadach przyjęć na wymarzony kierunek. Na części wydziałów odbywają się jedynie konkursy świadectw, na innych egzaminy wstępne, na jeszcze innych – i to, i to. Aplikację wysyłasz bezpośrednio na uczelnię.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Nauka jest bezpłatna, ale trzeba opłacić składkę na organizacje studenckie – od 45 do 85 euro. Członkostwo w organizacjach studenckich jest obowiązkowe dla studentów studiów magisterskich i licencjackich, dobrowolne dla doktorantów. Zapewnia ono korzystne zniżki, a także pokrywa koszty ubezpieczenia zdrowotnego. Część uczelni ma własne akademiki. Popularne jest wynajmowanie mieszkań (pośredniczy w tym uczelnia) – jest to koszt do 220 euro miesięcznie. ▶

LINKI

www.edu.fi

Informacje o szkolnictwie

<http://finland.cimo.fi>

Finlandia, szkolnictwo, praktyczne informacje

www.kela.fi

Centrum Pomocy Finansowej dla Studentów

www.opintoluotsi.fi/english

Rozpoznawanie dyplomów, nauka języka, stypendia

<http://virtual.finland.fi>

Ogólne informacje o kraju, przewodnik po Finlandii

www.finland.cimo.fi

Informacja o międzynarodowych programach wymiany

UWAGA!

✓ Dobrze jest znać jeden z dwóch języków wykładowych: fiński lub szwedzki, na poziomie studiów magisterskich jest to już konieczne. Jeśli jednak znasz dobrze angielski (TOEFL), możesz fińskiego uczyć się na kursach dla obcokrajowców.

✓ Nie musisz mieć pozwolenia na pobyt, ale jeśli chcesz zostać w Finlandii dłużej niż 3 miesiące, musisz zarejestrować się na komisariacie policji.

✓ Stypendia raczej nie obejmują studentów z zagranicy, (chyba że otrzymali zgodę na stały pobyt), ale warto zajrzeć na stronę www.syl.helsinki.fi/english/grants.html.
Obcokrajowcy nie są także objęci pomocą socjalną.

PRACA DLA STUDENTA

W trakcie roku akademickiego bez pozwolenia możesz pracować 20 godzin tygodniowo, w pełnym wymiarze – jedynie w czasie przerw międzysemestralnych (wakacyjnych, świątecznych). Ofert zatrudnienia możesz szukać na stronie ministerstwa: www.mol.fi. Wynagrodzenie za pracę dla studentów wynosi od 5 do 18 euro za godzinę.

SZKOŁA DLA CIEBIE

Większość uniwersytetów to szkoły państwowe, za wyjątkiem 5 katolickich uczelni i renomowanych prywatnych *grandes écoles*. System szkolnictwa wyższego we Francji jest dość skomplikowany. Obok nowego systemu edukacyjnego, podobnego do polskiego, istnieją stare typy szkół wyższych. System nowy to cykle: w ramach pierwszego, dwuletniego, możemy zdobyć DEUG, czyli dyplom humanistyczny, lub DEUST – dyplom techniczny. Potem można uzyskać tytuł licencjata, a następnie magistra – to drugi cykl. Trzeci cykl to dyplom specjalistyczny DESS, dyplom studiów zaawansowanych DEA i wreszcie doktorat. Nauka w nowym systemie może trwać aż 8 lat.

Szkolnictwo wyższe obejmuje różne typy szkół oferujące krótsze i dłuższe cykle nauczania i trzystopniowy podział kwalifikacji – licencjat, magisterium i doktorat. Inne formy nauki to państwowe i prywatne szkoły wyższe i instytucje prowadzące studia zawodowe. Trwają one od kilku miesięcy do nawet 5 lat.

REKRUTACJA

Wystarczy ci matura (przetłumaczona przez tłumacza przysięgłego), egzaminy wstępne obowiązują tylko na niektórych kierunkach. Warto wejść na strony uczelni i zorientować się, jakich dokładnych dokumentów wymagają. Jeśli zdecydujesz się na studia we Francji, musisz przejść przez wstępną ▶

LINKI

www.egide.asso.fr/uk/guide/

Przewodnik po studiach we Francji dla studentów zagranicznych, lista uczelni wyższych

LINKI

www.wirtualnafrancja.com

Polonijna strona z wieloma praktycznymi informacjami, organizacjami polonijnymi itp.

www.aep.europolonia.org

Stowarzyszenie Studentów Polskich we Francji

kwalifikację, prowadzoną przez Instytut Francuski lub dział kultury w ambasadzie czy konsulacie.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Nauka na uczelniach państwowych jest bezpłatna. Studentów obowiązują tylko opłaty administracyjne i wpisowe, wynoszące od 100 do 200 euro. Zakwaterowanie w kampusie kosztuje od 118 do 500 euro. Można też samodzielnie wynająć mieszkanie, ale to już wydatek rzędu 450 – 650 euro miesięcznie.

PRACA DLA STUDENTA

Jeśli studiujesz, możesz pracować jedynie 20 godzin tygodniowo – o ile posiadasz kartę pobytu. Musisz znaleźć pracodawcę, który na piśmie zadeklaruje chęć, by ciebie zatrudnić. Z taką umową trzeba się następnie udać do urzędu – Dyrekcji Departamentalnej ds. Pracy i Zatrudnienia DDTE. W pełnym wymiarze godzin możesz pracować jedynie w czasie przerw międzysemestralnych. Średnie wynagrodzenie: 5 – 8 euro za godzinę.

Nie masz pojęcia, gdzie i jako kto możesz pracować? Poszperaj w internecie, wejdź na: www.travail.gouv.fr/adresses/adresses_f.html, www.egide.asso.fr/uk/guide/vivre/travailler/, www.education.gouv.fr/int/etudfr.htm.

UWAGA!

✓ Wymagana jest dobra znajomość języka francuskiego (na poziomie Delf drugiego stopnia). Możesz dołączyć do dokumentów certyfikat językowy. Jeśli go nie posiadasz – przed rozpoczęciem nauki zdasz egzamin ze znajomości francuskiego (kosztuje on ok. 60 euro).

✓ Jako student nie musisz posiadać pozwolenia na pobyt, ale dobrze jest podjąć starania o wydanie karty pobytu (wyda ci ją *Préfecture* w danym regionie). Jej posiadanie wiąże się z różnymi przywilejami (np. możliwością podjęcia pracy).

Potrzebujesz stypendium? Zatrósz się o nie jeszcze w Polsce. Ambasada Francji pośredniczy w przyznawaniu funduszy na wyjazd do Francji studentom biegle władającym francuskim. Listę grantów możesz znaleźć na stronie: www.egide.asso.fr/uk/guide/preparer/obtenir/, www.ambafrance-pl.org.

Grecja

LINKI

www.iky.gr/

Stypendia w Grecji

www.pi-schools.gr/

Instytut Pedagogiczny

www.ekepis.gr/site/

Grecka Fundacja Stypendialna

www.oEEK.gr/

Narodowe Centrum

Akredytacji Kształcenia

Ustawicznego

SZKOŁA DLA CIEBIE

Masz do wyboru uniwersytety i wyższe szkoły techniczne – w sumie 33 uczelnie wyższe. Nauka na uniwersytecie trwa zazwyczaj ok. 6 lat, na uczelni technicznej jedynie 3 – 4 lata. Studia są dwuetapowe, na poziomie pierwszym otrzymujesz tytuł *bachelora* (licencjat), a po co najmniej roku nauki – tytuł *MDE* (magisterium). Listę wszystkich uczelni wyższych znajdziesz na stronach: www.ypepth.gr/docs/greek_universities.doc.

REKRUTACJA

Jeśli chcesz studiować w Grecji, musisz najpierw złożyć podanie do greckiego Ministerstwa Edukacji Narodowej i Spraw Religijnych. Wymagane jest świadectwo ukończenia szkoły średniej. Dokumenty przetłumaczone na język grecki należy złożyć od 1 do 10 sierpnia. Formularz aplikacyjny znajdziesz w internecie na stronie: www.ypepth.gr.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Nauka w Grecji jest bezpłatna. Zamieszkać możesz w akademiku (od 120 do 200 euro za miesiąc) lub wynająć mieszkanie na mieście (koszt ok. 250 euro).

PRACA DLA STUDENTA

Aby otrzymać legalną pracę, musisz mieć pozwolenie na pobyt. Znajdź ofertę pracy i poproś przyszłego pracodawcę, by – na podstawie twojego pozwolenia na pobyt – wystąpił o oficjalną zgodę na zatrudnienie ciebie. Niestety – jak w wielu innych krajach UE, także i w Grecji z troski o studentów międzynarodowych wprowadzono ograniczenia, regulujące zasady podejmowania pracy przez żaków. Nie możesz więc starać się o zatrudnienie w pełnym wymiarze, a jedynie o pracę czasową.

UWAGA!

- ✓ Musisz wykazać się znajomością języka greckiego (ale nie greki!). W tym celu zdasz egzamin i otrzymasz odpowiedni certyfikat. Sprawdziany odbywają się w lipcu i w sierpniu w Atenach lub Salonikach. Możesz przystąpić do egzaminu już po pierwszym roku nauki – jeśli wcześniej zobowiązesz się do tego pisemnie.
- ✓ Jeśli chcesz przebywać w Grecji dłużej niż 90 dni, musisz zgłosić się na najbliższy komisariat policji z prośbą o wydanie pozwolenia na pobyt.
- ✓ Wszyscy studenci w Grecji mają prawo do bezpłatnej opieki zdrowotnej (ale formularz E 111, a po 1 stycznia 2006 Europejska Karta Ubezpieczeń i tak ci się przyda – do wydania pozwolenia na pobyt).
- ✓ Możesz otrzymać stypendium od rządu greckiego: zgłoszenia należy kierować do Ambasady Grecji w Warszawie, **www.grece.pl** lub od Fundacji „Aleksandrosa S. Onasisa” (**www.onassis.gr**).

Hiszpania

LINKI

www.cervantes.pl

Strona Instytutu Cervantesa w Warszawie. Informacje o kursach języka hiszpańskiego i państwowych egzaminach z języka hiszpańskiego DELE

www.mec.es

Ministerstwo Edukacji, Kultury i Sportu

www.becasmae.com

0 stypendium „becas MAE”

www.mtas.es/injuve/english/english.htm

Portal młodzieżowy: informacje o możliwościach podjęcia pracy, o organizacjach studenckich

www.polonia.es

Strona ambasady hiszpańskiej w Polsce

www.spainexchange.com

Praktyczne informacje dla osób, które chcą studiować w Hiszpanii

SZKOŁA DLA CIEBIE

Masz do wyboru uniwersytety prywatne i publiczne, w tym dwie wyższe szkoły państwowe na... Wyspach Kanaryjskich. Studiuje się cyklami: aby otrzymać tytuł zawodowy potrzeba 3 lat, cykl drugi, po ukończeniu którego otrzymuje się dyplom będący odpowiednikiem polskiego magisterium, trwa 2 lata (na medycynie – 3). Kolejne 4 – 5 lat należy poświęcić na zrobienie doktoratu. Ważne jest, że studia odbywają się w systemie punktów kredytowych, a studenci sami układają sobie plany zajęć.

REKRUTACJA

Aby dostać się na studia, trzeba zdać egzamin wstępny *selectividad* (więcej informacji na stronie www.unde.es). Każda uczelnia sama decyduje, ile punktów wymaga od kandydatów na studia. Dlatego warto osobiście skontaktować się z wybranym uniwersytetem. Polskie świadectwo maturalne jest honorowane, oczywiście po przetłumaczeniu na hiszpański.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Wpisowe na uczelnię może wynosić nawet 200 euro. Studia są płatne: każdy przedmiot (kredyt) to odrębny wydatek, w sumie rok nauki może kosztować 400 – 600 euro. Drogie są akademiki: 300 – 700

euro miesięcznie, za to z wyżywieniem. Samodzielne wynajęcie pokoju to wydatek rządu 150 – 200 euro.

PRACA DLA STUDENTA

Bez trudu połączysz w Hiszpanii naukę z pracą. Możesz pracować w niepełnym wymiarze godzin, uczelnia pomoże ci znaleźć dorywcze zajęcie. Nie może to być jednak twoje jedyne źródło dochodów. Więcej informacji: www.mtas.es.

UWAGA!

✓ Należy wykazać się dobrą znajomością hiszpańskiego (certyfikat DELE nie jest co prawda wszędzie wymagany, ale z pewnością bywa dodatkowym atutem). Nie znasz języka? Zapisz się na kursy organizowane przez uczelnię.

✓ Musisz zgłosić się na komisariacie *Policia Nacional* lub w *Oficina de Extranjeros*, gdzie złożysz dokumenty poświadczające, że jesteś studentem. Władze wydadzą ci kartę studenta, a razem z nią – *tarjeta samitaria*, kartę zapewniającą dostęp do opieki medycznej.

✓ Obcokrajowcy raczej nie mogą liczyć na stypendium. Możesz starać się o dofinansowanie z Agencji ds. Współpracy Międzynarodowej AEI. O szczegóły pytaj na wybranej uczelni.

Holandia

LINKI

www.studyin.nl,

www.nuffic.nl

Informacje ogólne

www.studyinthenetherlands.net

System edukacyjny,
możliwości dofinansowania

www.ib-groep.nl

Wydziały, stypendia,
wymagania

www.studentenplaats.nl

Mieszkania dla studentów

www.holandia.pl

Informacje o Holandii

SZKOŁA DLA CIEBIE

Czekają na ciebie różne szkoły: jeden Uniwersytet Otwarty, 13 uniwersytetów tradycyjnych, 56 wyższych szkół zawodowych i wiele uczelni prywatnych. Studia na uniwersytetach podzielone są na dwie części: pierwsza trwa 3 – 4 lata i prowadzi do uzyskania tytułu licencjata, magistrem można zostać po kolejnych 2 latach nauki. Studenci część przedmiotów wybierają sami.

Studia w szkołach zawodowych trwają krócej, jedynie 4 lata i podzielone są na 7 sektorów: rolniczy, techniczny, ekonomiczny, służbę zdrowia, nauki społeczne, nauczycielskie, artystyczne. Ważne jest to, że siatki zajęć na uczelniach są tak planowane, by młodzi ludzie mogli swobodnie pogodzić naukę z pracą. Więcej o holenderskim systemie edukacji znajdziesz na stronie: **www.studyin.nl**, lista uczelni holenderskich dostępna jest pod adresem: **www.nuffic.nl**.

REKRUTACJA

Każda uczelnia ma swoje wymagania. Podstawą przyjęcia na studia jest jednak polska matura, przetłumaczona przez tłumacza przysięgłego. Należy liczyć się z tym, że niektóre uczelnie żądają dobrych ocen na świadectwie z pewnych przedmiotów. Szczególnym wymaganiom muszą też sprostać kandydaci na niektóre kierunki, np. artystyczne. Jeśli chcesz wiedzieć więcej o rekrutacji na uczelnię, po prostu wejdź na jej stronę internetową, powinny tam być informacje na temat zasad przyjmowania na studia. Jeśli ich nie ma, możesz wysłać maila z zapytaniem do biura ds. studentów (działają one na wszystkich większych uczelniach).

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Oplaty za studia są zróżnicowane, ale średnio za rok nauki trzeba zapłacić ok. 1500 euro. Są jednak kierunki kilkakrotnie droższe. Najtańsze zakwaterowanie dla studenta to akademik; w Holandii istnieją specjalne campusy dla cudzoziemców. Pokój jednoosobowy kosztuje miesięcznie 200 – 300 euro. Wynajęcie pokoju na mieście to koszt ok. 400 euro.

PRACA DLA STUDENTA

Do końca 2006 roku Polacy muszą mieć pozwolenie na pracę, niezależnie od tego studentom nie wolno pracować dłużej niż 10 godzin tygodniowo. Licz się z długim okresem oczekiwania na pozwolenie. Często w ramach studiów należy odbyć kilkumiesięczną praktykę. Uwaga! Wolontariat i praktyki w Holandii to też praca: płatne średnio 5 – 10 euro za godzinę. ▶

UWAGA!

- ✓ Jeśli chcesz uczyć się w języku niderlandzkim, musisz mieć zdany egzamin państwowy II stopnia. By jednak studiować w Holandii, w zupełności wystarczy znajomość angielskiego (TOEFL).

- ✓ Chcesz zostać w Holandii dłużej niż 3 miesiące? Postaraj się o pozwolenie na pobyt. Aby je uzyskać, musisz przedstawić zaświadczenie o przyjęciu na studia oraz udokumentować, że masz wystarczające środki, by się utrzymać.

- ✓ Poszukaj ofert stypendialnych na stronie ambasady polskiej w Holandii www.polamb.nl oraz ambasady Holandii w Polsce – www.nlembassy.nl. Ponadto warto sprawdzić wszystkie strony poświęcone szkolnictwu wyższemu - www.studyin.nl, www.studyinholand.nl oraz www.ib-groep.nl. Znajdziesz tam listę grantów, o które warto się starać.

SZKOŁA DLA CIEBIE

Możesz zgłębiać tajniki wiedzy na 34 uczelniach wyższych. W Irlandii system szkolnictwa dzieli się na dwie gałęzie: jedną tworzą uniwersytety (tylko 2 znajdują się w znacznej odległości od stolicy państwa – Dublin), drugą instytuty techniczne, kolegia edukacyjne oraz szereg innych szkół, w których można zdobyć konkretne kwalifikacje zawodowe. Wykładowcy dużą wagę przywiązują do przekazywania studentom wiedzy praktycznej. Studia są dwuetapowe. Pierwszy etap, po którym uzyskuje się tytuł *bachelora* na kierunkach humanistycznych, biznesowych, naukach społecznych i prawie, trwa 3 lata. O rok dłużej muszą się uczyć na pierwszym etapie studenci weterynarii, rolnic-

two, nauk technicznych, architektury. Aby zakończyć etap licencjacki na medycynie, potrzeba 5 (stomatologia) lub 6 lat (wydział lekarski). Studia magisterskie natomiast są traktowane jako studia dyplomowe pierwszego stopnia i trwają od roku do 3 lat. Jeśli chcesz zrobić doktorat, musisz uczyć się kolejne 2 (kierunki humanistyczne) lub 4 lata (nauki ścisłe).

Więcej o uczelniach irlandzkich znajdziesz na: www.educationireland.ie. ◀

LINKI

www.icosirl.ie

Irlandzka strona dla studentów zagranicznych

www.educationireland.ie/htm/why_ireland/main.htm

Edukacja w Irlandii

LINKI

www.tcd.ie

Strona Trinity College

www.gazeta.iePolska gazeta internetowa
w Irlandiiwww.goireland.ieUżyteczne informacje
o Irlandii**REKRUTACJA**

Polska matura (po przetłumaczeniu) jest zazwyczaj w Irlandii honorowana. Warto wiedzieć, że podczas rekrutacji liczą się nie tylko oceny z poszczególnych przedmiotów, ale także szczególne osiągnięcia kandydata, zainteresowania pozaszkolne. Każda uczelnia ma trochę inne wymagania, szczegółów najlepiej szukać na stronach internetowych szkół. Jeśli chcesz studiować w Irlandii, podanie i dokumenty musisz złożyć do *Central Applications Office* (www.cao.ie), formularze znajdziesz na stronach CAO i portalach uczelni.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Studia są płatne. Najdroższe kierunki to medycyna, stomatologia, aktorstwo – powyżej 5 tysięcy euro za semestr. Kierunki humanistyczne są tańsze: za anglistykę

czy historię zapłacisz „tylko” 3,8 tysiąca euro. Najmniejszy wydatek to studia na uczelniach technicznych, zwłaszcza z dala od Dublina (2,2 tysiąca euro za naukę w Letterkenny Institute of Technology).

Akademiki mają przyjazne ceny (ok. 70 euro tygodniowo), ale jest ich niestety niewiele i na miejsce mogą liczyć tylko studenci młodszych lat. Wynajęcie dwuosobowego pokoju w Dublinie to wydatek rzędu 150 euro tygodniowo.

PRACA DLA STUDENTA

Nie musisz mieć pozwolenia na pracę. Oferty znajdziesz na: www.gazeta.ie, www.irelandjobs.pl.

UWAGA!

- ✓ Studenci muszą znać angielski (najczęściej wymagany jest TOEFL, AEC, IELTS).
 - ✓ Jeśli są to twoje pierwsze studia, na etapie licencjackim możesz starać się o zwolnienie z opłat w ramach rządowego programu Free fee. O stypendium możesz postarać się także jeszcze w Polsce: do Irlandii można także wyjechać w ramach programu CEMS (Community of European Management School, działa w stołecznej SGH).
-

Islandia

LINKI

www.ask.hi.is/page/highereducation

Lista uczelni, opis systemu szkolnictwa wyższego, zasady rekrutacji

<http://bella.mrn.stjr.is/utgafur/skolenska.pdf>

Ministerstwo Edukacji, Nauki i Kultury

www.mrn.stjr.is/raduneyti/alt/hjodlegt-samstarf/nr/389

Sieć Informacji nt. Edukacji w Europie

www.hi.is

Uniwersytet Islandzki

<http://bella.mrn.stjr.is/utgafur/skolenska.pdf>

System edukacyjny w Islandii

SZKOŁA DLA CIEBIE

Czeka na ciebie 9 uczelni: uniwersytety i kolegia. Są to w większości uczelnie państwowe. Studia odbywają się w systemie punktów kredytowych.

REKRUTACJA

Musisz mieć maturę. Formularze zgłoszeniowe znajdziesz na stronach internetowych wybranej uczelni.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Nauka na uczelniach państwowych jest bezpłatna, ale studentów obowiązuje opłata na koszty administracyjne – ok. 250 euro. Za wynajęcie pokoju przy rodzinie zapłacisz od 330 euro miesięcznie, mieszkanie to wydatek ok. 530 euro miesięcznie.

UWAGA!

✓ Językiem wykładowym jest islandzki, większość uczelni prowadzi też wykłady po angielsku. W sierpniu odbywa się intensywny kurs nauki islandzkiego dla studentów.

✓ Pozwolenie na pobyt musisz uzyskać przed wyjazdem z Polski. Wydawane jest ono przez Islandzki Urząd Imigracyjny (www.utl.is).

✓ W Islandii nie ma systemu stypendialnego, popularne są studenckie pożyczki.

Jeśli masz pozwolenie na pobyt, bez obaw starać się o pracę.

Lichtenstein

29

SZKOŁA DLA CIEBIE

Działają tu: Międzynarodowa Akademia Filozofii, Uniwersytet Nauk Stosowanych, uczelnia techniczna (Interstate University of Applied Sciences of Technology Buchs).

REKRUTACJA

Potrzebna jest matura, każda uczelnia ma dodatkowe wymagania.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Studia w Lichtensteinie są płatne. Szczegółów szukaj na stronach internetowych poszczególnych uczelni. Akademiki mają niestety ograniczoną liczbę miejsc. Ceny za wynajem mieszkań zaczynają się od 350 euro.

PRACA DLA STUDENTA

W uzyskaniu pozwolenia i znalezieniu pracy pomoże ci *Coordination Office for Permits*, a także organizacje studenckie działające na twojej uczelni.

UWAGA!

- ✓ Niektóre uczelnie wymagają biegłej i udokumentowanej znajomości języka angielskiego bądź niemieckiego.
- ✓ Jeśli zostajesz w Lichtensteinie dłużej niż 3 miesiące, musisz otrzymać pozwolenie na pobyt. Listę wymagań znajdziesz na stronach internetowych Urzędu Imigracyjnego.
- ✓ Jeśli chcesz uzyskać stypendium, postaraj się o to jeszcze w Polsce. Pytaj też o możliwości dofinansowania na wybranej uczelni.

LINKI

www.apa.lv.li

Urząd Imigracyjny

www.iap.li

Międzynarodowa Akademia Filozofii (IAP)

www.fhl.li

Uniwersytet Nauk Stosowanych (FHL)

www.ntb.li

Interstate University of Applied Sciences of Technology Buchs (NTB)

www.li.li

Instytut Lichtensteinu (LI)

LINKI

www.smm.lt

Ministerstwo Edukacji i Nauki

www.mokslas.lt

Lista uczelni, inne użyteczne informacje

www.lccbc.orgLitewski College
Chrześcijański w Kłajpedziewww.vtu.ltUniwersytet Techniczny
Giedymina w Wilniewww.vdu.ltUniwersytet Vytautasa
Magnisawww.ku.lt

Uniwersytet w Kłajpedzie

www.vu.lt

Uniwersytet Wileński

www.skvc.lt

Centrum Jakości i Oceniania

SZKOŁA DLA CIEBIE

Możesz wybierać pomiędzy uniwersytetami, kolegiami oraz akademiami (rolnicza, medyczna, weterynaryjna).

REKRUTACJA

Trzeba mieć świadectwo ukończenia szkoły średniej i zdać egzaminy wstępne. O dokładne zasady rekrutacji pytaj na wybranej uczelni.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Czesne wynosi od 1300 do 6000 euro. Na zagranicznych studentów czekają akademiki. Miesięczna opłata za pokój waha się między 35 a 60 euro.

UWAGA!

✓ Językiem wykładowym jest litewski, ale część zajęć prowadzona jest też po angielsku, rosyjsku lub... polsku. Chcesz nauczyć się litewskiego? Sprawdź, które uczelnie organizują kursy dla obcokrajowców i ile to kosztuje: www.vdu.lt/LTcourses.

✓ Jeśli planujesz zostać na Litwie dłużej niż 3 miesiące, złóż wniosek o legalizację pobytu w lokalnym urzędzie administracyjnym.

PRACA DLA STUDENTA

Nie ma ograniczeń na rynku pracy w stosunku do obywateli polskich. Pracy szukaj w biurach pośrednictwa.

Między nami s t **U** d **E** n t a m i

Chcesz wiedzieć, jak to naprawdę jest, gdy studiujesz się zagranicą? Najlepsze informacje rozchodzą się... pocztą pantoflową. Popytaj rówieśników, dowiedz się jak oni przygotowują się do nauki w krajach UE, poproś ich o radę, nawiąż nowe znajomości, poznaj tych, którzy już studiują!

Zaloguj się na forum **Między nami stUdEntami**. Dla łatwiejszej nawigacji forum zostało podzielone na 10 działów tematycznych – pytania i odpowiedzi umieszczaj więc w odpowiednim miejscu.

Adres forum to: www.eurodesk.pl/miedzynami

link do forum znajdziesz też
[na stronie głównej Eurodesku.](http://www.eurodesk.pl)

Luksemburg

LINKI

www.adem.public.lu/
Administration de l'emploi

www.ak-l.lu/
Izba Pracy

www.uni.lu
Uniwersytet w Luksemburgu

www.gouvernement.lu,
www.etat.lu
Strony rządowe

SZKOŁA DLA CIEBIE

Czekają na ciebie Instytut Technologiczny (3 lata nauki) i Uniwersytet w Luksemburgu (specjalistyczne kursy, trwające 4 lata). Działa także Instytut Międzynarodowy. Żadna uczelnia nie jest uprawniona do nadawania wyższych tytułów akademickich.

Aby otrzymać dyplom licencjata lub magistra, studenci muszą kontynuować naukę na uczelniach zagranicznych.

REKRUTACJA

Każda uczelnia ma własne procedury. Warunkiem przyjęcia jest świadectwo ukończenia szkoły średniej.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Nauka jest bezpłatna. Uczelnie dysponują mieszkaniami dla studentów. Koszt: 200 – 480 euro.

PRACA DLA STUDENTA

Wymagane jest pozwolenie. Jeśli masz poniżej 30 lat i wykształcenie zawodowe, możesz ubiegać się o staż.

UWAGA!

✓ Niezbędna jest znajomość francuskiego. Na niektórych kierunkach – także niemieckiego lub angielskiego.

✓ Musisz zgłosić się do regionalnego urzędu gminy i złożyć podanie o kartę pobytu.

✓ Co roku Ministerstwo Kultury oferuje stypendia dla studentów. Szczegóły: www.en.uni.lu/students/student_life/administration/grants_and_financial_support, www.uni.lu.

Europejski Portal Młodzieżowy

www.europa.eu.int/youth

Europejski Portal Młodzieżowy

europa.eu.int/youth

LINKI

www.aic.lv/rp

Lista łotewskich uczelni, opis systemu szkolnictwa wyższego

www.lza.lv

Łotewska Akademia Nauk

www.lu.lv

Uniwersytet Łotewski

www.eef.rtu.lv

Uniwersytet Techniczny w Rydze

SZKOŁA DLA CIEBIE

Możesz wybrać uczelnię akademicką lub zawodową. W pierwszym sektorze nauka jest dwuetapowa: po 3 – 4 latach nauki zdobędziesz licencjat, po kolejnym roku lub dwóch – tytuł magistra. Kształcenie w kolegium zabierze ci 2 – 3 lata.

REKRUTACJA

Musisz mieć maturę. Uczelnie przeprowadzają konkursy świadectw, czasami egzaminy. Władze mają prawo zażądać od ciebie zaliczenia dodatkowego egzaminu lub rozmowy kwalifikacyjnej.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Czesne dla obcokrajowców to wydatek rządu 2200 – 3300 euro za rok. Zamieszkać możesz w akademiku (ok. 15 euro) lub mieszkaniu – za ok. 150 euro.

PRACA DLA STUDENTA

Możesz pracować bez ograniczeń. Więcej na: www.workpermit.com/latvia.

UWAGA!

✓ Językiem wykładowym jest łotewski. Niektóre uczelnie organizują zajęcia po rosyjsku i angielsku.

✓ Jeżeli zamierzasz zostać na Łotwie dłużej niż 3 miesiące, musisz mieć pozwolenie na pobyt. Wejdź na: www.ocma.gov.lv.

✓ Możesz wziąć udział w programie stypendialnym. Szczegółów szukaj na witrynach uczelni i na: www.sf.gov.lv.

Malta

35

SZKOŁA DLA CIEBIE

Możesz studiować na Uniwersytecie Malty. Po zakończeniu studiów uzyskasz tytuł magistra.

REKRUTACJA

Aby sprawdzić, jakie są wymagania, wejdź na witrynę uczelni: www.um.edu.mt. Aplikację należy wysłać do Biura Międzynarodowego do 15 maja.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Studia na Malcie są bezpłatne. Obowiązywać cię będzie tylko wpisowe – od 30 do 115 euro. Akademię mieści się 4 km od uczelni. Koszt zamieszkania – minimum 115 euro.

PRACA DLA STUDENTA

Musisz mieć pozwolenie, a także zarejestrować się w Urzędzie Zatrudnienia (*w Employment and Training Corporation ETC*) albo za pośrednictwem strony internetowej: www.etc.gov.mt/vacancies.

LINKI

www.um.mt

Uniwersytet Malty

www.education.gov.mt/default.asp

Ministerstwo Edukacji

www.gov.mt

Szczegółowe wiadomości o pozwoleniach na pracę

UWAGA!

- ✓ Językiem wykładowym jest maltański, ale w praktyce większość kursów jest prowadzona po angielsku. Musisz udowodnić jego znajomość certyfikatem.
- ✓ Jeśli chcesz pozostać na Malcie dłużej niż 3 miesiące, potrzebujesz pozwolenia na pobyt.
- ✓ Chcesz mieć stypendium? Wejdź na: www.doi.gov.mt/EN/scholarships.asp.

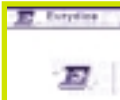

PORTALE STYPENDIA ŹRÓDŁA INFORMACJI

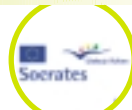
PLOTEUS – Portal o Możliwościach Kształcenia w Europie. Znajdziesz pod tym adresem ciekawe informacje o kursach i szkoleniach dostępnych w UE, informacje o warunkach studiowania w poszczególnych krajach, ofertę grantów, a także odnośniki do witryn poszczególnych uczelni. <http://europa.eu.int/ploteus/>

BUWiWM – Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej
Pod tym adresem czekają na ciebie informacje o możliwościach wymiany stypendialnej, uznawalności polskich dokumentów (np. matury) zagranicą i zagranicznych w Polsce. www.buwilm.edu.pl

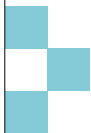

EURYDICE – Informacja o systemach edukacyjnych państw UE.
Nie wiesz, jak funkcjonują uczelnie w kraju, w którym chcesz studiować?
Pod tym adresem dowiesz się wszystkiego. www.eurydice.org

SOCRATES – ERASMUS – Największy program wymiany dla studentów – funduje stypendia na partnerskich uczelniach zagranicznych. www.socrates.org.pl/socrates2/

EURES – Europejski Portal Mobilności Zawodowej.
Znajdziesz tu informacje na temat możliwości zatrudnienia w poszczególnych państwach UE, pomoc ponad 500 doradców zawodowych w całej Europie i konkretne oferty pracy zagranicą. <http://europa.eu.int/eures/>

UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

Jeśli jesteś ubezpieczony w Narodowym Funduszu Zdrowia (NFZ: **www.nfz.gov.pl/new**) i studiujesz bądź wybierasz się do innego kraju UE na studia, masz prawo do korzystania z opieki zdrowotnej kraju, w którym studiujesz na podstawie polskiego formularza serii E 111.

Wniosek o wydanie formularza należy składać w wojewódzkim oddziale NFZ właściwym dla miejsca twojego zamieszkania. Dokument jest ważny dwa miesiące (licząc od pierwszego dnia miesiąca, w którym był wydany). Trzeba go więc regularnie odnawiać, przy czym w szczególnych sytuacjach NFZ może wydać formularz na dłuższy okres czasu.

Po 1 stycznia 2006 roku formularze serii E 111 zostaną zastąpione Europejską Kartą Ubezpieczeń. Będzie ona ważna przez 10 lat od dnia wydania. Szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć w informatorze NFZ-u pod tytułem *Opieka zdrowotna w UE*.

www.nfz.gov.pl/new/art/1546/ulotka_ue.pdf.

Niemcy

LINKI

www.ambasadaniemiec.pl

Informacje o legalizacji pobytu, wymaganych dokumentach

www.e-studying-in-germany.de

Lista uczelni, informacje praktyczne

www.en.studienwahl.de

Tu znajdziesz przydatne informacje (również w języku angielskim)

www.campus-germany.de

O studiowaniu w Niemczech

www.daad.de

Dane dotyczące szkolnictwa wyższego, dostępnych stypendiach

www.goethe.de

Strona Instytutu Goethego

SZKOŁA DLA CIEBIE

Niemcy to prawdziwe Eldorado dla studentów: działa tu ponad 350 szkół publicznych, o profilu akademickim i zawodowym oraz wiele uczelni prywatnych. Ciekawe jest to, że ze względu na dużą autonomię poszczególnych landów nie istnieje jeden spójny system szkolnictwa. W każdym rejonie nauka przebiega według nieco innych zasad i programów.

Spis wszystkich niemieckich uczelni znajdziesz na: **www.higher-education-compass.de**. Jeśli potrzebujesz bardziej szczegółowych informacji, wejdź też na stronę: **www.daad.de**.

Studenci mają dużo wolności, szkoły wymagają, by byli samodzielni. Nauka podzielona jest na dwa semestry: zimowy trwa od października do połowy lutego, letni – od kwietnia do czerwca. Resztę czasu zabierają żakom przygotowania do zaliczenia we własnym zakresie i same egzaminy. Student sam układa swoją siatkę zajęć: w porównaniu do rówieśników w Polsce ma w tym względzie znacznie więcej swobody.

REKRUTACJA

Rejestracja kandydatów na studia odbywa się za pośrednictwem *Zentralvergabe* (ZVS). Wszyscy kandydaci wypełniają identyczną ankietę, w której dokonują wyboru trzech uczelni, na których chcieliby studiować. W zasadzie w Niemczech nie istnieje nic takiego, jak egzaminy wstępne: na większości kierunków (z wyjątkiem uczelni sportowych i artystycznych, które organizują testy predyspozycji) przyjęcia odbywają się na podstawie konkursu świadectw. Termin przyjmowania dokumentów na semestr letni upływa 15 stycznia, na semestr zimowy – 15 lipca.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Niemieckie uczelnie należą do najtańszych w Europie – przynajmniej na razie, przed planowaną reformą finansowania systemu edukacji. W większości szkół studenci obowiązkowo uiszczają jednak opłaty socjalne (*Sozialbeitrag*) lub opłaty na związek studencki (*Studentenwerksbeitrag*). Przykładowe koszty życia i nauki w Niemczech: bilet semestralny komunikacji miejskiej (100 euro), podręczniki i materiały (ok. 250 euro), pokój w akademiku (100 – 200 euro), wynajęcie mieszkania na mieście (350 euro + opłaty).

PRACA DLA STUDENTA

Możesz pracować w pełnym wymiarze (8 godzin) przez 90 dni w roku lub w wymiarze niepełnym (4 godziny) do 180 dni w roku. Studenci płacą podatki, ale po rozliczeniu rocznym są one zwracane. Nie potrzebujesz mieć pozwolenia. ▶

UWAGA!

✓ Językiem wykładowym jest niemiecki. Musisz go znać biegle (posiadać certyfikat). Jeśli nie masz żadnego dokumentu, przed rozpoczęciem roku zdasz wstępny egzamin językowy, kwalifikujący na studia (DSH). Płynne porozumiewanie się po niemiecku nie jest wymagane od osób, które przyjeżdżają na studia w ramach wymiany – ci studenci będą mogli szlifować język już w czasie roku akademickiego.

✓ Jeśli zamierzasz przebywać w Niemczech dłużej niż 3 miesiące, musisz mieć pozwolenie na pobyt. Wniosek składasz w lokalnym biurze ds. cudzoziemców (*Aufenthaltserlaubnis-EG*).

✓ Granty dla Polaków studiujących w Polsce przyznaje Niemiecka Centrala Wymiany Akademickiej. Ofert szukaj na:
www.daad.de, www.gfps.pl, www.polen-news.de,
www.bosch.stiftung.de.

Norwegia

41

SZKOŁA DLA CIEBIE

Możesz studiować na uniwersytecie, uczelni specjalistycznej, akademii sztuk, kolegium państwowym lub prywatnym. Wyższe uczelnie ściśle ze sobą współpracują tworząc sieć, nazywaną Siecią Norwegia (*Network Norway*). W Norwegii bardzo dużą wagę przywiązuje się do interdyscyplinarności studiów. Uczący się mogą samodzielnie budować swoje siatki zajęć, korzystając

nie tylko z oferty macierzystego wydziału, ale także wydziałów na innych uczelniach. Studiuje się w systemie punktów kredytowych. Nauka podzielona jest na etapy: pierwszy to trwające 3 lata studia licencjackie, następnie dwuletnie studia magisterskie. Dla głodnych wiedzy – studia doktoranckie, trwające 3 lata. Na niektórych kierunkach edukacja jest jednak prowadzona w jednym, spójnym bloku i trwa 4 – 6 lat (m. in. rolnictwo, psychologia, medycyna, prawo). Dodatkowe informacje znajdziesz na stronach: **www.dep.no** i **www.nokut.no**. ☛

LINKI

- ☛ **www.aetat.no**
Znajdziesz tu informacje o możliwości zatrudnienia w Norwegii
- ☛ **<http://siu.no/studynorway.nsf>**
Strona o studiowaniu w Norwegii dla cudzoziemców
- ☛ **<http://study-norway.no>**
Portal informacyjny o studiach w Norwegii po angielsku
- ☛ **www.uio.no**
Strona Uniwersytetu w Oslo

LINKI

www.uib.no

Strona uczelni w Bergen

www.uit.no

Strona uczelni w Trømsø

www.ntnu.noNorweski Uniwersytet
Nauki i Technologii
w Trondheim**www.aho.no**

Szkoła Architektury w Oslo

www.nhh.noNorweska Szkoła
Ekonomii i Zarządzania
Biznesem**www.nih.no**Norweski Uniwersytet Sportu
i Wychowania Fizycznego**www.nlh.no**

Norweski Uniwersytet

www.nmh.noNorweska Państwowa
Akademia Muzyczna**www.veths.no**

Norweska Szkoła Weterynarii

REKRUTACJA

Podstawą przyjęcia na norweską uczelnię jest dokument, poświadczający ukończenie szkoły średniej. Wszyscy kandydaci, niezależnie od tego, z jakiego pochodzą kraju, muszą wypełnić te same dokumenty aplikacyjne. Zdarza się, że niektóre wydziały mają swoje specyficzne wymagania wobec kandydatów – dlatego przed podjęciem decyzji o składaniu papierów dobrze jest zasięgnąć informacji „u źródła”.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Za studia na państwowych uczelniach nie trzeba płacić. Koszty utrzymania w Norwegii są wysokie, ale studenci mogą korzystać z szeregu zniżek.

Studenci mogą mieszkać w akademikach – za mały pokój zapłacisz od 250 euro + opłaty. Możesz też znaleźć sobie pokój na mieście – po dość rozsądnej cenie. Ofert szukaj na: **www.finn.no**.

PRACA DLA STUDENTA

Możesz pracować w niepełnym wymiarze godzin, jeśli nie koliduje to ze studiami (w pełnym wymiarze – tylko w wakacje). Praca do 20 godzin tygodniowo nie wymaga żadnego pozwolenia.

UWAGA!

✓ Na większości wydziałów językiem wykładowym jest norweski. Musisz więc przedstawić dokument poświadczający, że biegle się nim posługujesz. Możesz też zdać egzamin z języka już w Norwegii lub zaliczyć roczne studium dla cudzoziemców. W Norwegii wiele wykładów odbywa się po angielsku. Są też takie kierunki, na których zajęcia prowadzone są tylko w tym języku (około 160 kursów). Jeśli chcesz uczyć się po angielsku, musisz przedstawić na uczelni odpowiedni certyfikat (np. TOEFL) lub zdać egzamin.

✓ Jeśli chcesz studiować w Norwegii, musisz wystąpić o pozwolenie na pobyt (wydawane tylko na 1 rok, do przedłużenia). Otrzymasz je, jeśli przedstawiś zaświadczenie o przyjęciu na uczelnię, plan studiów, udowodnisz, że stać cię na utrzymanie. Dokumenty złoż w konsulacie ambasady norweskiej

✓ Jeśli już studiujesz i chcesz postudiować semestr lub rok w Norwegii, skorzystaj z programu Norad (stypendia na studia magisterskie). Każdego roku norweskie uczelnie przyjmują studentów z Europy Środkowej na tzw. „*quota programme*” (program przydziałów, sprawdź limity na wybranej uczelni).

Portugalia

LINKI

www.up.pt

Universidade do Porto

www.uc.pt/english/

Universidade de Coimbra

www.ua.pt/english.asp

Universidade de Aveiro

www.uaig.pt/uk/index.html

Universidade do Algarve

www.ubi.pt

Universidade da Beira Interior

www.utad.pt

Universidade de Trás-os-Montes
e Altos Douros

www.iscte.pt

ISCTE- Instytut
Ekonomii i Nauk Społecznych

SZKOŁA DLA CIEBIE

Czeka na ciebie 14 szkół wyższych: 11 uniwersytetów i 3 politechniki. Studia dzielą się na etapy: po 3 latach nauki otrzymuje się tytuł *bacharel* – jest to równoznaczne z uzyskaniem wyższego wykształcenia zawodowego. Specjalistyczne wykształcenie zawodowe (i tytuł *licenciado*) otrzymuje się po 4 latach kształcenia. Po dodatkowych 2 latach studenci otrzymują tytuł *mestre*, świadczący o pogłębionej wiedzy w danej dziedzinie.

REKRUTACJA

Obcokrajowcy muszą zdawać egzaminy wstępne, informacji o szczegółowych wymaganiach udzielają uczelnie. Dokumenty (przetłumaczone na portugal-

ski) trzeba złożyć do końca lipca w wybranej szkole wyższej.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Studia na większości uczelni są płatne. Rok nauki to średnio koszt 300 euro. W Portugalii istnieje rozbudowany system pożyczek, umożliwiających sfinansowanie nauki.

Wynajęcie pokoju to wydatek rzędu 200 – 300 euro miesięcznie.

PRACA DLA STUDENTA

Studenci, tak jak każdy, kto chce podjąć pracę w Portugalii, muszą starać się o wizę z prawem do pracy. Odpowiedni wniosek trzeba złożyć w Ambasadzie Portugalii w Warszawie.

UWAGA!

✓ Wymagana jest znajomość języka portugalskiego, który jest językiem wykładowym, potwierdzona odpowiednim certyfikatem.

✓ Będziesz potrzebować karty pobytu. Musisz zgłosić się po przyjeździe do *Servico de Estrangeiros e Fronteiras*:

(www.sef.pt/contacto/contactos.htm) z następującymi dokumentami: zaświadczeniem o przyjęciu na uczelnię, paszportem, formularzem E 111, potwierdzeniem okresu, przez jaki zamierzasz studiować w Portugalii i zaświadczeniem o wysokości przyznanego stypendium.

✓ O stypendium możesz się ubiegać w Ministerstwie Edukacji w Portugalii (www.fae.pt, e-mail: bolsas@fae.pt). Patrz też w internecie na stronach: www.gulbenkian.pt (informacja o stypendiach dostępnych dla studentów z zagranicy) i www.instituto-camoes.pt (stypendia Instytutu Camoes).

Słowacja

LINKI

www.minv.sk

Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych

www.saia.sk/eng/article.aspx?id=640

Przewodnik dla studentów

www.institutslowacki.pl

Institut Słowacki

<http://www.saia.sk/>

Słowacka agencja informacji
akademickiej, lista uczelni

SZKOŁA DLA CIEBIE

Nauka przebiega etapami: 3 – 4 lata zajmują studia licencjackie, kolejny rok lub dwa – magisterskie. Czekają na ciebie uczelnie akademickie (medyczne, ekonomiczne, uniwersytety, politechniki) i zawodowe (konserwatoria, szkoły pielęgniarstwa, szkoły sztuki użytkowej).

REKRUTACJA

Musisz mieć świadectwo ukończenia szkoły średniej oraz zdać egzaminy.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Czesne wynosi od 2000 do 5500 euro za rok. Cena pokoju w akademiku to ok. 15 – 40 euro miesięcznie. Wynajem mieszkania – od 200 euro.

UWAGA!

✓ Wymagana jest znajomość słowackiego. Możesz wziąć udział w rocznym kursie nauki tego języka – patrz: www.ujop.sk.

✓ Studenci muszą mieć pozwolenie na pobyt. Wystąpić o nie można na słowackim komisariacie policji.

✓ Oferty stypendiów i grantów sprawdź na:
www.foreign.gov.sk,
www.education.gov.sk,
www.men.waw.pl,
www.ceepus.org/ceepus.

PRACA DLA STUDENTA

Nie ma ograniczeń. Ofert szukaj na:
www.europa.sk, www.eujobs.sk.

SZKOŁA DLA CIEBIE

Szkoły wyższe są dwustopniowe. Pierwszy etap kończy się zdobyciem dyplomu (wysztalcenie wyższe zawodowe), drugi to studia podyplomowe (dzielią się na magisterskie i doktoranckie).

REKRUTACJA

Potrzebne ci będzie przetłumaczone świadectwo maturalne. Każda uczelnia ma swoje wymagania względem kandydatów.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Oplaty za studia są zróżnicowane – w zależności od kierunku, uczelni, trybu studiowania i wynoszą od 1300 do 3000

euro za rok. Pokój w akademiku kosztuje od 50 euro, w hostelu – od 113 euro.

PRACA DLA STUDENTA

Nie ma okresów przejściowych.

UWAGA!

- ✓ Językiem wykładowym jest słoweński. Studenci, biorący udział w wymianach, mogą uczestniczyć w bezpłatnym kursie tego języka.
- ✓ Podanie o pobyt złożyć w konsulacie Republiki Słowenii.
- ✓ Zajrzyj także na stronę: **www.oead.ac.at** – znajdziesz tam informacje o studenckich programach wymiany, obejmujących Słowenię.

LINKI

www.ess.gov.si

Biuro Zatrudnienia

www.uni-lj.si

Uniwersytet w Lublianie

www.uni-mb.si

Uniwersytet w Mariborze

www.mss.edus.si

Ministerstwo Edukacji i Sportu

Szwecja

SZKOŁA DLA CIEBIE

Chcesz studiować w Szwecji? Masz do dyspozycji 13 uniwersytetów, 7 kolegiów sztuki, 16 kolegiów uniwersyteckich i 12 szkół prywatnych. Na specjalnej stronie dla obcokrajowców znajduje się wykaz szwedzkich uczelni wyższych – **www.studyinsweden.se**. W Szwecji wiele można załatwić przez internet – jeśli więc, korzystając z portalu dla obcokrajowców, wyślesz maila do Biura ds. Studentów z Zagranicy, możesz zawsze liczyć na fachową pomoc i poradę.

W Szwecji studiuje się w systemie punktów kredytowych. Przedmioty dzieli się na poziomy – student sam decyduje, w jakim stopniu chce zgłębić daną dziedzinę.

REKRUTACJA

Musisz mieć świadectwo maturalne. Na większość kierunków nie ma egzaminów wstępnych – odbywają się jedynie konkursy świadectw. Dokumenty aplikacyjne przyjmowane są dwa razy w roku: do 15 kwietnia i do 15 października. Warto odwiedzić witryny internetowe uczelni – każda ma bowiem trochę inne wymagania.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Studia są bezpłatne, ale trzeba opłacać obowiązkowe składki na związki studenckie, płacić za odbywające się dwukrotnie w roku testy zdolności i za materiały. W sumie – ok. 100 euro miesięcznie. Najtaniej mieszka się w akademikach (ok. 90 euro). Wynajęcie pokoju na mieście kosztuje od 210 euro miesięcznie.

LINKI

www.swedish-embassy.pl

Strona szwedzkiej ambasady w Polsce

www.hsv.se/english/students/adresses.html

Lista szwedzkich uczelni

PRACA DLA STUDENTA

Można pracować bez zezwolenia. Uczelnie nie pośredniczą w załatwianiu pracy, trzeba szukać ofert na własną rękę. Wyjątek stanowi uczelnia w Uppsali, która pomaga w znalezieniu zatrudnienia studentom, którzy przyjechali w ramach wymiany SOCRATES – ERASMUS. Odkąd Polska weszła do UE, studenci z naszego kraju są w Szwecji dość chętnie zatrudniani. Ofert pracy szukaj na: www.stepstone.se, www.spur.se, www.jobfinder.se.

UWAGA!

✓ W Szwecji angielski jest bardzo popularny, możesz więc studiować w tym języku (musisz poświadczyć certyfikatem jego biegłą znajomość). Masz do wyboru jeden z 200 kierunków po angielsku. Na wielu uczelniach organizowane są również bezpłatne kursy szwedzkiego dla cudzoziemców. Czasem są one obowiązkowe.

✓ Przed wyjazdem postaraj się o kartę pobytu. Wniosek złóż przez internet, na stronie: www.migrationsverket.se.

✓ Stypendium w Szwecji dość trudno dostać. Możesz jednak starać się o dofinansowanie z Instytutu Szwedzkiego (www.si.se).

Szwajcaria

LINKI

www.crus.ch/docs/iud/Studying_05.pdf

Studiowanie w Szwajcarii – dokument 2005

www bbw.admin.ch

System szkolnictwa wyższego, spis uczelni

www.switch.ch/edu/educ_orgs.html

Lista uczelni, linki uczelni

www.bfm.admin.ch/

Biuro do spraw imigrantów

www.sbf.admin.ch/htm/bildung/stipendien/stipendien-ch-e.html

Stypendia i granty

www.swissemigration.ch/elias/en/index.html

Serwis informacyjny dla kandydatów na studia w Szwajcarii

SZKOŁA DLA CIEBIE

W Szwajcarii można zgłębiać tajniki wiedzy na uniwersytetach i w instytutach technologii. Warto wiedzieć, że uczelnie dzielą się ze względu na język wykładowy. W Lucernie, Bernie, Zurychu, Bazylei działają szkoły niemieckojęzyczne, w Lozannie i Genewie – francuskojęzyczne. Uczelnie we Fryburgu jest dwujęzyczna. Są też szkoły, w których mówi się po włosku. Nauka przebiega etapami: stopnie akademickie są analogiczne do naszego tytułu licencjata (po 3 latach nauki) i magistra (po kolejnych 2 latach na uczelni).

REKRUTACJA

Warunkiem rozpoczęcia studiów jest przedstawienie świadectwa ukończenia szkoły średniej w Polsce, równoważnego do tego, przyznawanego w Szwajcarii. Szczegółowe wymagania uczelni mogą się różnić, dlatego dobrze jest odwiedzić strony internetowe szkół.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Musisz opłacić wpisowe i czesne – w sumie koszty nauki mogą wynosić od 700 do 5 tys. euro rocznie. Miejsc w akademikach nie jest dużo, należy się więc przygotować finansowo na wynajmowanie mieszkania – od 260 euro miesięcznie.

Patrz też:

www.unige.ch/dase/bulog/LoginLogementParticulier.html.

PRACA DLA STUDENTA

Możesz pracować w ciągu roku szkolnego, ale tylko w wymiarze 15 godzin tygodniowo i tylko wtedy, gdy praca nie koliduje z zajęciami. W czasie wakacji nie masz ograniczeń. W Szwajcarii działają biura, które służą studentom pomocą w znalezieniu pracy (szkolenia, porady, wyszukiwanie ofert).

Patrz: www.geneve.ch/ocp/. Pytaj

też o biura pracy na uczelniach.

Więcej informacji: www.jobpilot.ch,

www.monster.ch, www.jobwinner.ch.

UWAGA!

- ✓ Musisz płynnie porozumiewać się w tym języku, w którym na wybranej uczelni prowadzone są wykłady. Informacji szukaj na: www.crus.ch/mehrspr/enic/kza.
- ✓ Ambasada szwajcarska wystawi ci wizę, która będzie podstawą do wydania pozwolenia na pobyt już po przyjeździe do Szwajcarii. Potrzebny ci będzie także paszport i zaświadczenie o przyjęciu na uczelnię.
- ✓ Uwaga! Musisz na własną rękę wykupić ubezpieczenie zdrowotne i wypadkowe, Szwajcaria nie honoruje formularzy E 111 i Europejskiej Karty Ubezpieczeń.
- ✓ Chcesz otrzymać stypendium? Zajrzyj na: www.bbw.admin.ch/html/pages/bildung/stipendie/n/eskas-e.html. Być może pomocne okażą się też strony: www.humanresources.web.cern.ch lub <http://ert.cern.ch>.

Węgry

LINKI

www.om.hu/education

Węgierskie Ministerstwo Edukacji

www.tpf.iif.hu

Informacje o studiowaniu i życiu na Węgrzech

www.scholarship.hu/english/index.html

Węgierska Rada Stypendialna

www.mab.hu/english

Węgierska Rada Akredytacyjna

www.campushungary.hu

Campus Hungary

SZKOŁA DLA CIEBIE

Na Węgrzech działają uczelnie państwowe i niepubliczne. Wyjeżdżając na studia do „kraju bratanków” możesz wybrać uniwersytet (nauka w systemie dwustopniowym trwa od 4 do 6 lat, po jej zakończeniu otrzymujesz tytuł *oklevel*, odpowiednik polskiego tytułu magistra) lub wyższą szkołę, oferującą specjalistyczne kursy zawodowe (nauka trwa 3 – 4 lata). Ukończenie takiego kursu nie daje tytułu akademickiego, a jedynie dyplom zawodowy.

Listę uczelni węgierskich znajdziesz w internecie na stronie: **www.om.hu**.

REKRUTACJA

Aby studiować na Węgrzech, musisz przedstawić świadectwo ukończenia szkoły średniej i zdać egzamin wstępny. Dokładne zasady egzaminów ustalają uczelnie. Dokumenty składa się dwa razy w roku: do 31 maja i do 30 listopada.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Studia dzienne na uczelniach państwowych są bezpłatne. Podobnie jak w Polsce, za studia zaoczne i tylko niektóre kierunki trzeba płacić. Studenci muszą też sami zapewnić sobie materiały i książki. Najtaniej mieszka się w akademikach, ale wśród studentów popularne jest także wynajmowanie mieszkań. Ceny wynajmu wahają się od 80 do 200 euro miesięcznie.

PRACA DLA STUDENTA

Na Węgrzech możesz pracować bez ograniczeń. Więcej informacji na ten temat znajdziesz na stronach węgierskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych: www.mfa.gov.hu/kum/en/bal/.

UWAGA!

- ✓ Egzaminy wstępne są po węgiersku (jest to jednocześnie język wykładowy). Nie znasz węgierskiego? Zapisz się na roczny kurs nauki, zakończony organizowanym przez uczelnię wyższe egzaminem. Niektóre uczelnie prowadzą studia po angielsku: listę kierunków znajdziesz na: www.studyinhungary.hu.
 - ✓ Jeśli zostajesz na Węgrzech dłużej niż 90 dni, musisz mieć pozwolenie na pobyt. Często możesz załatwić je przez uczelniane biur ds. studentów międzynarodowych. Uwaga! Trwa to ok. 2 miesiące.
 - ✓ Jest dużo możliwości uzyskania stypendium, sprawdź na stronach wybranej uczelni.
-

Wielka Brytania

LINKI

www.educationuk.org

Wszystko o wymaganych kwalifikacjach językowych i dostępnych kursach

www.ucas.ac.uk

Informacje o składaniu dokumentów, dostępnych kierunkach, terminach etc.

www.ucas.com

Lista uczelni brytyjskich

www.studentuk.com

Ceny studiów, informacje o kampusach i pomocy finansowej

SZKOŁA DLA CIEBIE

W Wielkiej Brytanii czekają na ciebie ośrodki akademickie oraz kolegia i inne szkoły wyższe zawodowe. Aby osiągnąć *Bachelor's degree* (BA – *Bachelor of Arts*, dyplom nauk humanistycznych lub BSc – *Bachelor of Science*, dyplom nauk ścisłych), porównywalny do polskiego licencjatu, trzeba studiować 3 lata – a czasami jeszcze zaliczyć rok praktyk. Po kolejnych dwóch latach nauki otrzymuje się tytuł magistra. W Szkocji szkoły są często jednostopniowe, bywają tam też kierunki, na których nauka trwa jedynie 4 lata.

REKRUTACJA

Na większość uczelni można składać dokumenty przez UCAS (*Universities and College Admission Service*) – www.ucas.com. Biuro to zajmuje się techniczną obsługą studentów i kandydatów. Formularz zgłoszeniowy można ściągnąć z internetu, a także otrzymać w placówkach British Council i w bibliotekach brytyjskich.

O przyjęciu do szkoły decydują oceny na świadectwie maturalnym i wynik rozmowy kwalifikacyjnej. Warto poszperać po internecie, by znaleźć szcze-

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Teoretycznie obowiązuje nas czesne w tej samej wysokości, co studentów brytyjskich (ok. 1150 funtów rocznie). Jednak studenci pochodzący z „niezamożnych” rodzin (dochód do 183 tys. zł rocznie) mogą liczyć na dofinansowanie od rządu brytyjskiego – szczegóły znajdziesz w internecie na stronach:

www.dfes.gov.uk/studentssupport/eustudents/index.shtml,
www.dfes.gov.uk/studentssupport/formsandguides/index.shtml.

główne wskazówki, dotyczące aplikowania na konkretne uczelnie. Bywa jednak, że szkoła ma nieco większe wymagania względem kandydatów – dlatego zasady rekrutacji na wybrany uniwersytet dobrze jest wcześniej sprawdzić. Większość szkół wymaga załatwienia formalności do 15 stycznia, a więc ponad 7 miesięcy przed początkiem roku akademickiego. Jednak renomowane placówki (Oxford, Cambridge) oczekują aplikacji nawet na rok przed rozpoczęciem nauki.

Natomiast w Szkocji studiowanie jest w ogóle bezpłatne.

Pokój jednoosobowy w akademiku to wydatek rzędu 250 – 300 funtów. Możesz też wynająć pokój u rodziny – zapłacisz za to od 50 do 80 funtów. Możesz też poszukać samodzielnego mieszkania. Oferty lokali do wynajęcia znajdziesz na:

www.acommodationforstudents.com,
<http://uk.easyroomate.com>. ☺

LINKI

www.studiabrytyjskie.com

www.britishstudyservices.com

O studiowaniu w Wielkiej Brytanii

www.britishcouncil.pl

www.cambridge-elf.org/support/downloads/

www.ielts.org

Strony o egzaminach językowych

www.tfl.gov.uk/tfl/fares-tickets/2005/photocards/18.shtml

www.nationalexpress.com

Zniżki na komunikację dla studentów

PRACA DLA STUDENTA

Polacy mogą pracować w Zjednoczonym Królestwie bez ograniczeń, ale uczelniane biura zatrudnienia pośredniczące między studentami a pracodawcami zalecają, by uczący się nie podejmowali pracy powyżej 20 godzin tygodniowo. Generalnie o oferty

zatrudnienia nie jest trudno, w zasadzie bez problemów znajdziesz coś dla siebie, nie wychodząc nawet z budynku szkoły. Pamiętaj jednak, że – jeśli zatrudniasz się w Wielkiej Brytanii na okres dłuższy od jednego miesiąca – musisz wcześniej zarejestrować się w *Home Office* (biuro, zajmujące się migracją zarobkową).

UWAGA!

✓ Od kandydatów wymaga się biegłej znajomości angielskiego, poświadczonej certyfikatem (CAE, CPE, IELTS, TOEFL). Czasami rekomenduje się studentom uczestniczenie w przygotowawczych kursach językowych. Jeśli nie czujesz się zbyt pewnie ze swoim angielskim, skorzystaj z proponowanego przez niektóre uczelnie roku zerowego. Więcej informacji o wymaganiach dotyczących znajomości języka znajdziesz na: **www.britishcouncil.pl**, **www.cambridge-elf.org/support/dloads/**, **www.ielts.org**.

✓ Nie potrzebujesz pozwolenia na pobyt.

✓ W Wielkiej Brytanii nie jest łatwo uzyskać stypendium. Jeśli więc potrzebujesz dofinansowania, lepiej rozejrzyj się za nim jeszcze w Polsce. Poszukaj sponsora – w British Council w Krakowie lub Warszawie dostaniesz spis organizacji, które mogą zgodzić się opłacać ci część czesnego (tzw. *Grants Register*). Inne informacje o stypendiach znajdziesz na: **www.wellcome.ac.uk/eng/1biosfgint.html**, **www.britishcouncil.pl**, **www.scholarship-search.org.uk**. W Szkocji wypłacaniem stypendiów zajmuje się SAAS (*Student Awards Agency for Scotland*).

Włochy

LINKI

www.miur.it

Strona włoskiego
Ministerstwa Edukacji

www.uniroma1.it

Strona Universit₂ degli
Studi di Roma

www.luiss.it

Strona Libera7 Università
Internazionale degli Studi
Sociali

www.unistrasi.it

Strona Uniwersytetu w Sienie

www.unipg.it

Strona Uniwersytetu w Perugii

www.iic.it

Włoski Instytut Kultury

SZKOŁA DLA CIEBIE

Decydując się na studia w tym kraju, możesz starać się o przyjęcie na uniwersytety (w tym specjalne dla cudzoziemców: Perugia i Siena), politechniki i instytuty. Czekają także na ciebie wyższe szkoły zawodowe, studia techniczne (maksimum 4 semestry), muzyczne i artystyczne. Po 3 latach nauki na uniwersytecie otrzymasz tytuł *laurea* (licencjata), po kolejnych dwóch – *laurea specialistica* (magistra). Studiować można w dwóch systemach: *frequentate* (trzeba regularnie uczęszczać na zajęcia) i *non frequentate* (do egzaminów uczysz się samodzielnie).

REKRUTACJA

Warunkiem przyjęcia na włoskie uczelnie jest dokument potwierdzający ukończenie szkoły średniej, ale na niektórych, zwłaszcza obleganych kierunkach, obowiązują egzaminy. Dokładnych informacji szukaj na witrynach uczelni, a przed wysłaniem aplikacji zajrzyj na: www.iic.pl – znajdziesz tam informacje o procedurze uznawania dokumentów na studia.

DROGIE/TANIE STUDIOWANIE

Czesne we Włoszech dopasowywane jest do indywidualnych możliwości studenta i wyliczane na podstawie dochodu jego rodziny. Na Uniwersytecie w Neapolu najniższa opłata semestralna to 428 euro.

Niestety, większość uczelni nie ma akademików. Wynajmowanie prywatnego lokum jest drogie: od 300 euro (pokój, prowincja) do nawet 1000 euro (małe mieszkanie, Rzym).

PRACA DLA STUDENTA

We Włoszech studenci mogą pracować bez ograniczeń, z reguły jednak podejmują pracę jedynie na pół etatu lub w weekendy. Niektóre uniwersytety, w ramach odpracowywania czesnego, oferują swoim studentom pracę *part-time*.

UWAGA!

- ✓ Konieczna jest znajomość języka włoskiego, udokumentowana certyfikatem CILS. Kursy włoskiego dla obcokrajowców oferują też uczelnie w Perugii i Sienie.
 - ✓ Musisz otrzymać na komisariacie policji zgodę na pobyt – zostanie ona wydana na podstawie zaświadczenia o przyjęciu na studia.
 - ✓ Możesz ubiegać się na miejscu o stypendium socjalne (jeśli masz niskie dochody i dobrze się uczysz).
-

o Eurodesku

Infolinia
0-801 134 001

e-mail: osrodki@eurodesk.pl
www.eurodesk.pl

Eurodesk to europejska sieć informacyjna dla młodzieży i osób pracujących z młodzieżą – pedagogów, pracowników instytucji i organizacji młodzieżowych.
Funkcjonuje w 29 państwach.

Jeśli:

- potrzebna ci wiedza na temat jednego z krajów europejskich
 - poszukujesz informacji o szkoleniach i możliwościach zdobywania funduszy w Polsce i w Europie
 - chcesz nawiązać kontakt z rówieśnikami lub organizacjami z zagranicy
 - szukasz partnerów do projektu
 - organizujesz seminarium, szkolenie lub konferencję i chciałbyś zaprosić na nie młodzież z zagranicy
 - potrzebujesz pomocy w innej sprawie związanej z edukacją, Europą lub działalnością młodzieżową
- skontaktuj się z nami.**